

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
JISMONIY TARBIYA VA SPORT VAZIRLIGI**

**JISMONIY TARBIYA VA SPORT BO‘YICHA MUTAXASSISLARNI
ILMIY-METODIK TA‘MINLASH, QAYTA TAYYORLASH VA
MALAKASINI OSHIRISH MARKAZI**

**“Tasdiqlayman”
Markaz direktori**

I.Tursunaliyev

“ 4 ” 01 2021-yil

**TA‘LIM – TARBIYA JARAYONINI TASHKIL ETISHNING HUQUQIY -
ME‘YORIY HUJJATLARI**

moduli bo‘yicha

ISHCHI O‘QUV DASTURI

**“Jismoniy tarbiya fani o‘qituvchisi” yo‘nalishi bo‘yicha umumiy o‘rta ta‘lim
muassasalari pedagog kadrlarini malakasini oshirish kursi uchun**

Toshkent – 2021

Modulning ishchi o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi bilan 2020-yil 31-dekabrda kelishilgan holda Jismoniy tarbiya va sport vazirligi tomonidan 2021-yil 4-yanvarda tasdiqlangan namunaviy o'quv reja va o'quv dasturga muvofiq ishlab chiqilgan.

Tuzuvchilar:

- A.X.Xasanov - Markazning "Ijtimoiy fanlar" kafedrasini mudiri, t.f.n., dotsent
X.N.Danaboyev - Samarqand filialining "Ijtimoiy fanlar" kafedrasini o'qituvchisi

Taqrizchilar:

- R.R.Komilov - Samarqand filialining "Ijtimoiy fanlar" kafedrasini mudiri, fal.f.b.f.d (Phd), dotsent v.v.b
Z.A.Ilxomov - Nizomiy nomidagi TDPU "Tarix" kafedrasini mudiri, tarix f.n., dotsent.

Ishchi o'quv dasturi "Ijtimoiy fanlar" kafedrasining 2021-yil 4-yanvarda o'tkazilgan 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqqa tavsiya qilingan.

Kafedra mudiri

A.X.Xasanov

Elektron ta'lim resurslari

25. <http://edu.uz>
26. <http://huquqburch.uz>
27. <http://lex.uz>
28. <http://senat.uz>
29. <http://stat.uz>
30. <http://uza.uz>
31. <http://uzdjtsu.uz>
32. <http://uz-edu.uz>
33. <http://www.openinfo.uz>
34. <http://ziyonet.uz>
35. <https://minsport.uz>
36. <https://president.uz>
37. <https://sportedu.uz>
38. <https://strategy.uz>
39. <https://www.gov.uz>

Modulning maqsadi va vazifalari

Modulning maqsadi: jismoniy tarbiya fani o'qituvchilarining innovatsion yondoshuvlar asosida o'quv-tarbiyaviy jarayonlarni yuqori saviyada tashkil etish, sohadagi ilg'or tajribalar, zamonaviy bilim va malakalarni o'zlashtirish va amaliyotga joriy etishlari uchun zarur bo'ladigan kasbiy bilim, ko'nikma va malakalarini takomillashtirish, shuningdek ularning ijodiy faolligini rivojlantirishdan iborat.

Modulning vazifalari:

tinglovchilarning zamonaviy kasbiy bilim, ko'nikma, malakalarini takomillashtirish va rivojlantirish;

tinglovchilarning ijodiy-innovatsion faollik darajasini oshirish;

jismoniy mashqlarni o'rgatish jarayoniga zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini samarali tatbiq etilishini ta'minlash;

jismoniy tarbiya va sportda ilg'or xorijiy tajribalarni o'zlashtirish;

jismoniy tarbiya fani o'qituvchisi yo'nalishida malaka oshirish jarayonlarini fan va ishlab chiqarishdagi innovatsiyalar bilan o'zaro integratsiyasini ta'minlash.

Modul bo'yicha tinglovchilarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

“Ta’lim – tarbiya jarayonini tashkil etishning huquqiy-me’yoriy hujjatlari” modulini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida:

Tinglovchi:

huquqiy-me'yoriy hujjatlar tushunchasi;

huquqiy-me'yoriy hujjatlarning turlari;

huquqiy-me'yoriy hujjatlarni ishlab chiqilishi;

huquqiy-me'yoriy hujjatlarni amalga kiritilishi;

“Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida”gi Qonunni o'rganadi;

umumiy o'rta ta'limga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlarni ijrosini ta'minlash to'g'risida bilimlarga ega bo'ladi.

Tinglovchi:

o'z kasbiy faoliyat sohalarida huquqiy-me'yoriy hujjatlar bo'yicha xizmat ko'rsatish;

umumiy o'rta ta'limga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlarni tahlil qilish;

odob - axloq qoidalariga amal qilish;

huquqiy-me'yoriy hujjatlarni targ'ib qilish;

umumiy o'rtta ta'limga oid normativ huquqiy hujjatlarni amaliyotda qo'llash ko'nikmalarini egallaydi.

Tinglovchi:

huquqiy-me'yoriy hujjatlarni ishlab chiqish;

umumiy o'rtta ta'limga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlarni amalda to'g'ri qo'llash;

huquqiy-me'yoriy hujjatlarni to'liq tushunish;

umumiy o'rtta ta'limga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlarni takomillashtirish bo'yicha takliflar berish;

korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy prinsiplarini bilish;

huquqiy-me'yoriy hujjatlarni baholash va umumlashtirish malakalarini egallaydi.

Tinglovchi:

umumiy o'rtta ta'limga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlar asosida jismoniy tarbiya jarayonini tashkil etish;

huquqiy-me'yoriy hujjatlar asosida maktab yoshidagi bolalarni ta'lim va tarbiyasi jarayonlarini boshqarish;

umumiy o'rtta ta'limga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlar asosida ota-onalarga maslahatlar berish;

majburiy mehnatga qarshi kurashishning huquqiy asoslarini tushunish;

huquqiy-me'yoriy hujjatlar asosida umumta'lim muassasalari jismoniy tarbiya fani o'qituvchilarining tarbiya jarayonlarini takomillashtirish yuzasidan qarorlar qabul qilish kabi tizimli faoliyat doirasidagi kompetensiyalarni egallashi lozim.

Modulning o'quv rejadagi boshqa modullar bilan bog'liqligi va uzviyligi

“Ta'lim – tarbiya jarayonini tashkil etishning huquqiy-me'yoriy hujjatlari” moduli mazmuni o'quv rejadagi “Jamiyat ijtimoiy-siyosiy hayotida demokratik o'zgarishlar va rivojlanish istiqbollari” o'quv moduli bilan uzviy bog'langan holda umumta'lim muassasalari jismoniy tarbiya fani o'qituvchilarining huquqiy-me'yoriy hujjatlar bo'yicha kasbiy pedagogik tayyorgarlik darajasini oshirishga xizmat qiladi.

Modulning sport ta'limidagi o'rni

Modulni o'zlashtirish orqali tinglovchilar tarbiya jarayonlarini huquqiy-me'yoriy asoslarini o'rganish, ularni tahlil etish, amalda qo'llash va baholashga doir kasbiy kompetentlikka ega bo'ladilar

- son “Xalq ta'limini boshqarish tizimini takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida”gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-3893445>
16. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 29-apreldagi PF-5712-son “O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida”gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-4312785>
 17. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 4-dekabrda PF-5887-son “O'zbekistonda futbolni rivojlantirishni mutlaqo yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to'g'risida” gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-4631208>
 18. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 24-yanvardagi PF-5924-son “O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportni yanada takomillashtirish va ommalashtirish chora-tadbirlari to'g'risida” farmoni // <https://lex.uz/docs/-4711327>
 19. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 30-oktabrdagi PF-6099-son “Sog'lom turmush tarzini keng tatbiq etish va ommaviy sportni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-5077667>
 20. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 4-noyabrdagi PQ-4881-son “Kurash milliy sport turini rivojlantirish va uning xalqaro nufuzini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi qarori // <https://lex.uz/docs/-5080074>
 21. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 14-avgustdagi 658-son “O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi huzurida Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni ilmiy-metodik ta'minlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish markazi faoliyatini yanada takomillashtirish to'g'risida”gi qarori // <https://lex.uz/docs/-3863838>
 22. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 19-noyabrdagi 918-son “O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi huzuridagi Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni ilmiy-metodik ta'minlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish markazi hamda O'zbekiston Respublikasida trenerlik faoliyatlarini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi qarori // <https://lex.uz/docs/-4600885>
 23. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev raisligida 2019-yil 4-sentabr kuni jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirish, xalqaro musobaqalarga tayyorgarlikni kuchaytirish masalalariga bag'ishlangan videoselektor yig'ilishi bayoni // <https://uza.uz/uz/posts/zhismoniy-tarbiya-va-sportni-rivozhlantirish-b-yicha-shimcha-04-09-2019>
 24. O'zbekiston Respublikasi Mehnat va aholini ijtimoiy muhofaza qilish vazirining 2013-yil 1-martdagi 14-B-sonli “Ta'lim muassasalarining o'quv xonalarida mashg'ulotlar o'tkazishda mehnatni muhofaza qilish qoidalarini tasdiqlash haqida”gi buyrug'i // <https://lex.uz/docs/-2151165>

ADABIYOTLAR RO'YXATI

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari:

1. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz – Toshkent: “O'zbekiston”. 2017. – 592 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob halqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: “O'zbekiston”. 2017. – 488 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: “O'zbekiston”, 2018. – 592 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: “O'zbekiston”, 2019. – 400 b.
5. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi. 3-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: “O'zbekiston”, 2019. – 592 b.
6. Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. 4-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: “O'zbekiston”, 2020. – 400 b.

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

7. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi // <http://lex.uz/acts/20596>
8. O'zbekiston Respublikasining 2015-yil 4-sentabrdagi O'RQ-394-son “Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida”gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish haqida”gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/-2742233>
9. O'zbekiston Respublikasining 2017-yil 3-yanvardagi O'RQ-419-son “Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida”gi Qonuni. <https://lex.uz/docs/-3088008>
10. O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 29-oktabrdagi O'RQ-576-son “Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida”gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/-4571490>
11. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi O'RQ-637-son “Ta'lim to'g'risida”gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/-5013007>
12. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 3-dekabrdagi O'RQ-653-son “O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida”gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/-5140909>
13. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-son “O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida”gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-3107036>
14. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-martdagi PF-5368-son “Jismoniy tarbiya va sport sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-3578121>
15. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-sentabrdagi PF-5538-

Modul bo'yicha soatlar taqsimoti

№	Modul mavzulari	Tinglovchining o'quv yuklamasi, soat				Mustaqil ta'lim
		Hammasi	Auditoriya o'quv yuklamasi			
			Jami	Nazariy	Amaliy mashg'ulot	
1.	Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishda huquqiy-me'yoriy hujjatlar tushunchasi va turlari.	2	2	2		
2.	Jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid qonun va qonunosti hujjatlari.	4	4	2	2	
3.	Vakolatli davlat organining ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlari.	2	2		2	
Jami:		8	8	4	4	

NAZARIY TA'LIM MAZMUNI

1-mavzu. Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishda huquqiy-me'yoriy hujjatlar tushunchasi va turlari

Reja:

- 1.1. Jamiyatda ijtimoiy munosabatlarni huquqiy tartibga solish. Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishda huquqiy-me'yoriy hujjatlar tushunchasi.
- 1.2. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi – ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etivchi huquqiy-me'yoriy hujjatlarning asosi.
- 1.3. O'zbekiston Respublikasi “Ta'lim to'g'risida”gi qonunining mazmun-mohiyati.

Jamiyatda ijtimoiy munosabatlarni huquqiy tartibga solish. Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishda huquqiy-me'yoriy hujjatlar tushunchasi. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi – ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etivchi huquqiy-me'yoriy hujjatlarning asosi. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi qonunining mazmun-mohiyati.

2-mavzu.: Jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid qonun va qonunosti hujjatlari

Reja:

- 2.1. O'zbekiston Respublikasi "Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida"gi qonunining mazmun - mohiyati.
- 2.2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlarining mazmun-mohiyati.
- 2.3. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlarining mazmun-mohiyati.
- 2.4. Korrupsiyaga qarshi kurashishning huquqiy asoslari va uning oldini olish omillari.

O'zbekiston Respublikasi "Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida"gi qonunining mazmun - mohiyati. Korrupsiyaga qarshi kurashishning huquqiy asoslari va uning oldini olish omillari. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlarining mazmun-mohiyati. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlarining mazmun-mohiyati.

AMALIY MASHG'ULOTLAR MAZMUNI

3-mavzu.: Jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid Qonun, Farmon, farmoyish, qarorlarning mazmuni. O'zbekiston Respublikasining "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonuni

Reja:

- 3.1. O'zbekiston Respublikasi "Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida"gi qonunining mazmun - mohiyati.
- 3.2. Korrupsiyaga qarshi kurashishning huquqiy asoslari va uning oldini olish omillari.
- 3.3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlarining mazmun-mohiyati.
- 3.4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlarining mazmun-mohiyati.

O'zbekiston Respublikasi "Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida"gi qonunining mazmun - mohiyati. Korrupsiyaga qarshi kurashishning huquqiy asoslari va uning oldini olish omillari. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlarining mazmun-mohiyati. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlarining mazmun-mohiyati.

4 – mavzu. Vakolatli davlat organining ta'lim - tarbiya jarayonini tashkil etishga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlari

Reja:

- 4.1. O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi jismoniy tarbiya va sport sohasida yagona davlat siyosatini amalga oshiruvchi maxsus vakolatli davlat boshqaruvi organi.
- 4.2. Vakolatli davlat organining ta'lim - tarbiya jarayonini tashkil etishga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlari.

O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi jismoniy tarbiya va sport sohasida yagona davlat siyosatini amalga oshiruvchi maxsus vakolatli davlat boshqaruvi organi.

Vakolatli davlat organining ta'lim - tarbiya jarayonini tashkil etishga oid huquqiy-me'yoriy hujjatlari.

Dasturning axborot - metodik ta'minoti

Modulni o'qitish jarayonida ishlab chiqilgan o'quv - metodik materiallar, tegishli soha bo'yicha ilmiy jurnallar, Internet resurslari, multimediyaga mahsulotlari va boshqa elektron va qog'oz variantdagi manbalardan foydalaniladi.